

RIPATI

IPNEU - RPLK

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

OPERATOR ZA OIE i EK

MOSTAR

Primljeno:	21-11-2022
Broj: 02-1098-15/22	Priloga:

BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-3012-7/22
Mostar, 18.11.2022. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar rješavajući po žalbi potencijalnog ponuđača Address d.o.o. Sarajevo izjavljene na Tendersku dokumentaciju broj 02-1098-2/22 od 27.09.2022.godine, ugovornog organa Operator za obnovljive izvore energije i efikasnu/učinkovitu kogeneraciju, u postupku javne nabavke: „Revizija konačnih finansijskih izvještaja Operatora za OIEiEK za 2018., 2019., 2020. i 2021. godinu - ponovljeni postupak“, putem Konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, na osnovu člana 93. stav (7), člana 104. i člana 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama (“Službeni glasnik BiH” broj 39/14 i 59/22), na sjednici Vijeća II održanoj 18.11.2022. godine donio je

RJEŠENJE

1. **Usvaja se žalba** potencijalnog ponuđača Address d.o.o. Sarajevo izjavljena na Tendersku dokumentaciju broj 02-1098-2/22 od 27.09.2022.godine ugovornog organa Operator za obnovljive izvore energije i efikasnu/učinkovitu kogeneraciju, u postupku javne nabavke: „Revizija konačnih finansijskih izvještaja Operatora za OIEiEK za 2018., 2019., 2020. i 2021. godinu - ponovljeni postupak“, **kao osnovana i poništava se:**
  - **Tenderska dokumentacija broj: 02-1098-2/22 od 27.09.2022.godine, Izmjene i dopune tenderske dokumentacije 02-1098-2/22 iz oktobra 2022.godine, zajedno sa Obavještenjem o nabavci broj: 1173-7-2-11-3-10/22 od 27.09.2022. godine, i drugim aktima proisteklim iz predmetnog postupka javne nabavke.**
2. O povratu sredstava uplaćenih na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka ovaj organ će donijeti posebno rješenje.

OBRAZLOŽENJE

Ugovorni organ Operator za obnovljive izvore energije i efikasnu/učinkovitu kogeneraciju, (u daljnjem tekstu: ugovorni organ) u postupku Konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, u predmetu nabavke “Revizija finansijskih izvještaja Operatora za OIEiEK za 2018., 2019., 2020. i 2021.godinu”- ponovljeni postupak, objavljenom putem Obavještenja o nabavci broj: 1173-7-2-

11-3-10/22 od 27.09.2022. godine, objavio je tendersku dokumentaciju broj: 02-1098-2/22. Nezadovoljan predmetnom tenderskom dokumentacijom žalbu je izjavio potencijalni ponuđač Address d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu: žalitelj). Ugovorni organ je u skladu s članom 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama prosljedio žalbu ovom organu, kod koga je zaprimljena dana 31.10.2022.godine, a uplata naknade za pokretanje žalbenog postupka izvršena je dana 14.11.2022.godine.

Žalitelj u žalbi izjavljuje:

Na osnovu člana 99. stav 1. i člana 101. stav 1. tačka b) Zakona o javnim nabavkama izjavljujemo žalbu na tendersku dokumentaciju za nabavku usluge revizije finansijskih izvještaja za 2018., 2019., 2020. i 2021. godinu u Operator za obnovljive izvore energije i efikasnu/učinkovitu kogeneraciju, po vašem Konkurentskom zahtjevu za dostavu ponuda i Obavještenja o nabavci broj: 1173-7-2-11-3-10/22, objavljenom na Portalu javnih nabavki BiH dana 27.09.2022. godine, zbog toga što tenderska dokumentacija nije pripremljena u skladu sa članom 53. stav (1). i stav (3) Zakona o javnim nabavkama (Sl.Glasnik BiH br.: 39/14), odnosno nije pripremljena u skladu sa čl. 7. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda (Sl.Glasnik BiH br.: 90/14).

Obrazloženje

Ugovorni organ Operator za obnovljive izvore energije i efikasnu/učinkovitu kogeneraciju, je na Portalu javnih nabavki objavio tendersku dokumentaciju za nabavku usluga revizije finansijskih izvještaja za 2018., 2019., 2020. i 2021. godinu, po konkurentskom zahtjevu za dostavu ponuda i Obavještenju o nabavci broj: 1173- 7-2-11-3-10/22, objavljenom na Portalu javnih nabavki BiH dana 27.09.2022. godine, koju je podnosilac žalbe prvi put preuzeo dana 11.10.2022. godine, te u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i poukom o pravnom lijeku ugovornog organa (naziv i adresa žalbenog organa kojem se izjavljuje žalba i rok u kojem se izjavljuje, izjavljuje blagovremeno žalbu na tendersku dokumentaciju.

Analizirajući tendersku dokumentaciju utvrdili smo sljedeće povrede Zakona i podzakonskih akata:

Tačkom 2. Tenderske dokumentacije propisano je:

2. Vrsta ugovora o javnoj nabavci:

Ugovor o javnoj nabavci usluga.

Procijenjena vrijednost javne nabavke bez PDV-a iznosi: 33.000,00 KM.

Tačkom 4. Tenderske dokumentacije zahtjeva se:

4. Tehnička i profesionalna sposobnost

U svrhu dokazivanja tehničke i profesionalne sposobnosti, ponuđač mora dokazati minimalno sljedeće:

uspješno iskustvo u realizaciji najmanje dva (2) ugovora čiji je karakter i kompleksnost sličan sa onima koji se odnose na predloženi ugovor i čija zbirna vrijednost nije manja od 37.000,00 KM.

Pod pojmom „slični“ podrazumjeva se revizija finansijskih izvještaja i to kod naručioca koji se prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21) klasifikovan kao veliko privredno društvo.

Primjerena kadrovska osposobljenost za vršenje predmetne usluge:

Pod primjerenom kadrovskom osposobljenošću podrazumjeva se da ponuđač raspolaže sa stručnim kadrom od minimalno tri (3) ovlaštena revizora koji će neposredno vršiti ugovorene usuge, sa važećom licencom/certifikatima za obavljanje usluga finansijske revizije, izdanu od strane Federalnog ministarstva finansijske, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH, od kojih:

- jedan (1) revizor sa najmanje deset (10) godina radnog iskustva isključivo u obavljanju revizorskih usluga finansijskih izvještaja, privrednih subjekata koja su klasificirana kao veliko privredno društvo prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Federacije BiH.

Da ponuđač posjeduje važeće odobrenje za rad - licencu, izdanu od strane Federalnog ministarstva finansijske, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH

Smatramo da TD nije u skladu sa Zakonom iz više razloga.

1. Ugovorni organ zahtjeva uspješnu realizaciju najmanje dva ugovora čiji je karakter i kompleksnost sličan sa onima koji se odnose na predloženi ugovor i čija zbirna vrijednost nije manja od 37.000 KM.

Ugovorni organ suprotno Zakonom propisanim uslovima zahtjeva minimalno dvije potvrde o urednom izvršenju ugovora čija je vrijednost **veća** od procijenjene vrijednosti javne nabavke.

Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda u članu 7. je propisan način određivanja minimalnih zahtjeva sposobnosti kandidata ili ponuđača.

Kao dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti ugovorni organ je mogao tražiti popis ugovora u vezi sa predmetom nabavke, kao dokaz o izvršenju istog ili sličnog, odnosno istih ili sličnih ugovora kao što je predmet nabavke. Traženi uslov je srazmjeran predmetu nabavke, kada se traže dokaz o izvršenju jednog ugovora ako njegov iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabavke, odnosno kada se traži dokaz o izvršenju više ugovora, ako njihov zbirni iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabavke. Ako ugovorni organ od kandidata/ponuđača kao dokaz finansijske sposobnosti traži visinu ukupnog prometa, smatra se da je uslov srazmjeran predmetu nabavke, ako tražena visina ne prelazi dvostruki iznos procijenjene vrijednosti nabavke.

2. Važećim propisima predviđeno je da reviziju finansijskih izvještaja onih organizacija/institucija koje spadaju u kategoriju „velika pravna lica“ mogu vršiti društva za reviziju koja imaju stalno zaposlena najmanje dva (2) ovlaštena revizora.

Uprkos ovakvoj zakonskoj normi, kao i pravilu iz čl. 44 st. 2 Zakona (kojom se predviđa da ugovorni organ definiše uslove za kvalifikaciju na način da utvrdi minimum zahtjeva za

kvalifikaciju ponuđača u pogledu njihove lične sposobnosti, ekonomskog i finansijskog stanja, te njihove tehničke i profesionalne sposobnosti),

Ugovorni organ u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti slobodnom procjenom zahtjeva 3 ovlaštena revizora, odnosno zahtjeva strožije uslove od onih koje predviđa zakonodavac.

Pored toga, zakonodavac je jasno propisao uslove i postupak za sticanje licence ovlaštenog revizora...ukoliko neko lice ima licencu ovlaštenog revizora, odnosno ukoliko je Zakonom propisano da velika pravna lica mogu biti revidirana od strane revizorskog društva koje ima zaposleno minimalno 2 revizora, onda nema mjesta dilemama da li zadovoljava zahtjeve profesije da uspješno obavlja posao za koji se sertifikovao. Suprotno ovome, Ugovorni organ definiše uslove koji govore u prilog činjenici da nije dovoljno da ponuđač ispuni Zakonski uslov da reviziju kod Ugovornog organa može vršiti jer posjeduje minimalno zaposlena 2 ovlaštena revizora na neodređeno vrijeme što je preduslov za obavljanje revizije konkretno kod ugovornog organa, već je potrebno da ima 3 ovlaštena revizora, od kojih 1 revizor mora imati 10 godina radnog iskustva isključivo u obavljanju revizorskih usluga finansijskih izvještaja privrednih subjekata koja su klasificirana kao velika privredna društva.

Odredbom čl. 50 tačka b) Zakona definisano je da ugovorni organ može zahtijevati dokaze o profesionalnoj i tehničkoj sposobnosti, ali Ugovorni organ u konkretnom postupku javne nabavke usluga uslove za tehničku i profesionalnu sposobnost definiše tako da postupa suprotno citiranoj odredbi Zakona, istovremeno povrijeđujući i odredbe čl. 3 Zakona - uvodi diskriminaciju pojedinih ponuđača, odnosno predviđa nejednak tretman. Na ovaj način, Ugovorni organ, a zloupotrebljavajući pravo definisanja uslova tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, postupa diskriminatorski, ograničavajući tako fer i aktivnu konkurenciju.

Ugovorni organ povrijedio je i odredbu čl. 44 st. 2 Zakona, kojom se predviđa da ugovorni organ definiše uslove za kvalifikaciju na način da utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju ponuđača u pogledu njihove lične sposobnosti, ekonomskog i finansijskog stanja, te njihove tehničke i profesionalne sposobnosti.

Suprotno citiranom propisu, Ugovorni organ postavlja strožije uslove od onih koje je u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti predvidio zakonodavac - zahtjeva najmanje 3 ovlaštena revizora. Ovdje se postavlja pitanje srazmjernosti minimuma kvalifikacionih uslova sa predmetom javne nabavke u konkretnom slučaju, odnosno nepoštivanja člana 58. Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije BiH.

Potvrdu ispravnosti gore navedenih argumenata nalazimo i u praksi Ureda za razmatranje žalbi (Rješenje URŽ JN2-01-07-1-1030-5/21 od 03.06.2021, Rješenje URŽ JN2-03-07-1-2254-7/21 od 23.09. 2021, i Rješenje URŽ JN2-02-07-1-1875-6/20 od 27.08.2020. godine).

Na osnovu gore navedenog Žalitelj predlaže Ugovornom organu da shodno članu 100. stav (3) Zakona, razmotri izjavljenu žalbu, istu u cijelosti ocijeni kao osnovanu i svojom odlukom ili rješenjem ispravi tendersku dokumentaciju, jer ista nije pripremljena u skladu sa članom 53. stav (1) i stav (3) Zakona o javnim nabavkama (Sl.Glasnik BiH br.: 39/14), odnosno nije pripremljena u skladu sa članom 7. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda (Sl.Glasnik BiH br.: 90/14).

Ukoliko ugovorni organ ne postupi na predloženi način, predlažemo da Ured za razmatranje žalbi, usvoji ovu žalbu u cijelosti kao osnovanu, te donese odluku kojom će predmet vratiti ugovornom organu na ponovno postupanje, s jasnim uputama kako da postupi, a u svakom slučaju da žalitelju naknadi troškove žalbenog postupka koji se sastoje od troškova naknade za pokretanje žalbenog postupka, troškova za sastavljanje žalbe, te naknadi i druge eventualne troškove koji nastanu u daljem toku postupka.

Ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi da je u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama, u prilogu vam dostavljamo žalbu žalitelja ADDRESS d.o.o. Sarajevo, žalba zaprimljena dana 21.10.2022. godine, budući da istu smatramo nesnovanom.

Žalba izjavljena na Tendersku dokumentaciju u postupku javne nabavke „Revizija konačnih finansijskih izvještaja Operatora za OIEiEK za 2018., 2019., 2020. i 2021. godinu - ponovljeni postupak". Obavještenje o javnoj nabavci objavljeno pod brojem 1173-7-2-11-3-10/22 od 27.09.2022. godine. Tenderska dokumentacija preuzeta 11.10.2022. godine.

Žalba je blagovremena. Žalba je neosnovana

Obrazloženje:

1. Finansijskim planom Operatora za OIEiEK odobrena sredstva za ovu javnu nabavku iznose 33.000,00 KM. Finansijski plan ovog ugovornog organa usvaja Upravni odbor, dok Vlada Federacije BiH na isti daje svoju saglasnost. U nadležnosti ugovornih organa je da vrše procjenu određene javne nabavke.
2. TD propisani su minimalni uslovi koje ponuđač mora ispuniti, između ostalog: uspješno iskustvo u realizaciji najmanje dva (2) ugovora čiji je karakter i kompleksnost sličan sa onima koji se odnose na predloženi ugovor i čija zbirna vrijednost nije manja od 37.000,00 KM. Dakle, TD se traži najmanje dva ugovora. Za svaki ugovor koji ponuđač navede dužan je dostaviti potvrdu o izvršenim uslugama koje su izdali primaoci izvršenih usluga. Navedeni zahtjev nije u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Članom 50. Zakona o javnim nabavkama propisano je da *„U postupku javne nabavke usluga ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača, i to:*
3. *spisak izvršenih ugovora u skladu s članom 48. stav (2) ovog zakona, a koji su u vezi s predmetnom nabavkom, za period ne duži od tri godine ili od datuma registracije, odnosno početka*

poslovanja, ako je kandidat/ponuđač registriran, odnosno počeo s radom prije manje od tri godine".

U konkretnom slučaju Ugovorni organ je zahtijevao minimalno dva ugovora sa potvrđama primaoca usluga. Zbirna vrijednost svih ugovora ne može biti manja od 37.000,00 KM.

4. U TD je navedeno da ponuđač mora da raspolaže sa stručnim kadrom od minimalno tri (3) ovlaštena revizora koji će neposredno vršiti ugovorene usuge. S obzirom na formulaciju "**raspolože**" ponuđač može imati u statusu zaposlenika traženo osoblje ili na osnovu drugog pravnog posla angažovana lica za izvršenje ugovora. Uz informacije o stručnom kadru prilaže se Licenca koju izdaje Federalno ministarstvo finansija. Žalitelj se u žalbi pogrešno poziva na član 56. stav (5) tačka b) Zakona o računovodstvu. Ovom odredbom propisani su minimalni uslovi da bi društva za reviziju mogla uopće obavljati reviziju poslovanja određenih društava.

Zahtjevom Ugovornog organa nisu prekršene odredbe Zakona o javnim nabavkama niti drugih zakona.

Stoga ugovorni organ smatra da nije povrijedio odredbe Zakona o javnim nabavkama niti podzakonskog akta i predlaže da se žalba odbije kao neosnovana.

Ovaj postupak javne nabavke obustavljen je Odlukom Ugovornog organa, broj: 02-1098-6/22 od 10.10.2022. godine, a po žalbi UHY d.o.o., koja vam je dostavljena na nadležno rješavanje. Također dostavljena vam je i žalba ETIC d.o.o. Sarajevo.

Vašim aktom broj: JN2-03-07-1-2797-2/22 od 13.10.2022. godine obavijestili ste nas da nećete rješavati po žalbi UHY Revident d.o.o. Mostar.

Prije nego što se upustio u meritorno odlučivanje, ovaj organ je u skladu s članom 109. Zakona o javnim nabavkama, utvrdio da je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe, te da su ispunjeni uslovi za razmatranje žalbe u smislu člana 105. i 108. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

Nakon što je ispitao prethodne pretpostavke, ovaj organ je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode, izjašnjenje ugovornog organa i propisani zakonski postupak, utvrdio da je žalbu potrebno usvojiti.

Žalba je osnovana.

Postupajući po žalbi u predmetnom postupku pred ovim organom, izvedeni su dokazi na osnovu pregleda dostavljenog materijala, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode, izjašnjenje ugovornog organa i propisani zakonski postupak.

Žalitelj osporava tačku 4. tenderske dokumentacije, jer nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, jer uslovi nisu srazmjerni predmetu nabavke.

Ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi da je Finansijskim planom Operatora za OIEiEK odobrena sredstva za ovu javnu nabavku iznose 33.000,00 KM. U nadležnosti ugovornih organa je da vrše procjenu određene javne nabavke.

Dalje navodi da su u TD propisani minimalni uslovi koje ponuđač mora ispuniti, između ostalog: „*uspješno iskustvo u realizaciji najmanje dva (2) ugovora čiji je karakter i kompleksnost sličan sa onima koji se odnose na predloženi ugovor i čija zbirna vrijednost nije manja od 37.000,00 KM.*“ Navedeni zahtjev nije u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Članom 50. Zakona o javnim nabavkama. U konkretnom slučaju Ugovorni organ je zahtjevao minimalno dva ugovora sa potvrdama primaoca usluga. Zbirna vrijednost svih ugovora ne može biti manja od 37.000,00 KM.

Također u TD je navedeno da ponuđač mora da raspolaže sa stručnim kadrom **od minimalno tri (3) ovlaštena revizora** koji će neposredno vršiti ugovorene usuge. S obzirom na formulaciju "raspolaže" ponuđač može imati u statusu zaposlenika traženo osoblje ili na osnovu drugog pravnog posla angažovana lica za izvršenje ugovora. Uz informacije o stručnom kadru prilaže se Licenca koju izdaje Federalno ministarstvo finansija. Žalitelj se u žalbi pogrešno poziva na član 56. stav (5) tačka b) Zakona o računovodstvu. Ovom odredbom propisani su minimalni uslovi da bi društva za reviziju mogla uopće obavljati reviziju poslovanja određenih društava.

Prije nego se upustio u analizu i ocjenu žalbenih dokaza, ovaj organ je izvršio uvid u osporenu tačku tenderske dokumentacije, te utvrdio da je propisano sljedeće:

„III. USLOVI ZA KVALIFIKACIJU PONUĐAČA

4. Tehnička i profesionalna sposobnost

U svrhu dokazivanja tehničke i profesionalne sposobnosti, ponuđač mora dokazati minimalno sljedeće:

- uspješno iskustvo u realizaciji najmanje dva (2) ugovora čiji je karakter i kompleksnost sličan sa onima koji se odnose na predloženi ugovor i čija zbirna vrijednost nije manja od 37.000,00 KM.***
- Pod pojmom „slični“ podrazumjeva se revizija finansijskih izvještaja i to kod naručioca koji se prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21) klasifikovan kao veliko privredno društvo.***

Primjerena kadrovska osposobljenost za vršenje predmetne usluge:

- Pod primjerenom kadrovskom osposobljenošću podrazumijeva se da ponuđač raspolaže sa stručnim kadrom od minimalno tri (3) ovlaštena revizora koji će neposredno vršiti***

ugovorene usuge, sa važećom licencom/certifikatima za obavljanje usluga finansijske revizije, izdanu od strane Federalnog ministarstva finansija, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH, od kojih:

- jedan (1) revizor sa najmanje deset (10) godina radnog iskustva isključivo u obavljanju revizorskih usluga finansijskih izvještaja, privrednih subjekata koja su klasificirana kao veliko privredno društvo prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Federacije BiH.

Da ponuđač posjeduje važeće odobrenje za rad - licencu, izdanu od strane Federalnog ministarstva finansija, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH.....“

Dalje uvidom u tačku 2. tenderske dokumentacije propisana je „Vrsta ugovora o javnoj nabavci: Ugovor o javnoj nabavci usluga. Procijenjena vrijednost javne nabavke bez PDV-a iznosi: 33.000,00 KM“

Članom 44. Zakona o javnim nabavkama propisano je:

„(2) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji definira uslove za kvalifikaciju na način da utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju kandidata/ponuđača u pogledu njihove lične sposobnosti, ekonomskog i finansijskog stanja, te njihove tehničke i/ili profesionalne sposobnosti.

(3) Minimum kvalifikacionih uslova koje ugovorni organ odredi za kandidate/ponuđače, kao i dokumenti koji su potrebni za njihovo dokazivanje obavezno treba da budu srazmjerni predmetu javne nabavke i u skladu s njim. Postavljeni uslovi ne smiju imati ograničavajući karakter na konkurenciju i moraju biti jasni i precizni..“

Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda u članu 7. je propisan način određivanja minimalnih zahtjeva sposobnosti kandidata ili ponuđača i to:

(1) Ugovorni organ određuje uslove finansijske i/ili tehničke i profesionalne sposobnosti kandidata/ponuđača u slučaju kada je zadovoljenje tih uslova nužna osnova za ocjenu sposobnosti kandidata/ponuđača za izvršenje određenog ugovora.

(2) Ako ugovorni organ određuje uslove finansijske i/ili tehničke i profesionalne sposobnosti, tada mora od kandidata/ponuđača tražiti da zadovolje minimalne uslove finansijske i/ili tehničke i profesionalne sposobnosti.

(3) Obim informacija i minimalni uslovi finansijske i/ili tehničke i profesionalne sposobnosti koji se zahtijevaju za određeni ugovor moraju biti u vezi sa predmetom nabavke i srazmjerni predmetu nabavke, odnosno lotu.

(4) Ako ugovorni organ od kandidata/ponuđača kao dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti traži popis ugovora, smatra se da je uslov:

a) u vezi sa predmetom nabavke, odnosno grupom predmeta nabavke, ako se traži dokaz o izvršenju istog ili sličnog, odnosno istih ili sličnih ugovora kao što je predmet nabavke,

odnosno lot, te

b) srazmjeren predmetu nabavke, odnosno lotu, u sljedećim slučajevima:

1) kada se traži dokaz o izvršenju jednog ugovora, ako njegov iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabavke, odnosno od procijenjene vrijednosti pojedinog lota;

2) kada se traži dokaz o izvršenju više ugovora, ako njihov zbirni iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabavke, odnosno od procijenjene vrijednosti pojedinog lota.

(5) Ako ugovorni organ od kandidata/ponuđača kao dokaz finansijske sposobnosti traži visinu ukupnog prometa, smatra se da je uslov srazmjeren predmetu nabavke, odnosno lotu ako tražena visina ne prelazi dvostruki iznos procijenjene vrijednosti nabavke, odnosno procijenjene vrijednosti pojedinog lota.

(6) U slučaju postupaka javne nabavke s namjerom zaključivanja okvirnog sporazuma u smislu st. (4) i (5) ovoga člana, minimalni uslovi sposobnosti kandidata/ponuđača koje se zahtijevaju moraju biti srazmjerni procijenjenoj vrijednosti podijeljenoj s brojem godina za koje se sklapa okvirni sporazum ili brojem ugovora za koje se predviđa da će se zaključiti na osnovu okvirnog sporazuma.

(7) Izuzetno od st. (2) do (5) ovoga člana, u opravdanim okolnostima koje moraju biti vezane uz rizike koji proizilaze iz prirode radova, usluga ili robe koji su predmet nabavke, ugovorni organ može zahtijevati i više uslova finansijske i/ili tehničke i profesionalne sposobnosti, pri čemu je u tenderskoj dokumentaciji dužan detaljno obrazložiti te okolnosti.

Zbog pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja ovaj organ je izvršio uvid u Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH 15/2021), koji je u članu 58. propisao sljedeće:

„Uslovi za poslovanje društava za reviziju:

(1) Društva za reviziju osnivaju se u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojima se uređuju pitanja u vezi s osnivanjem, poslovanjem i prestankom poslovanja privrednih društava.

(2) Sve oblike revizije u Federaciji obavljaju društva za reviziju koja posjeduju važeću licencu za obavljanje poslova revizije izdatu od Ministarstva.....

(5) Društva za reviziju moraju imati u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom zaposlena najmanje:

a) jednog ovlaštenog revizora sa važećom licencom, ako obavljaju reviziju manje od 20 pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije do 10.000.000,00 KM

b) два ovlaštena revizora sa važećom licencom, ako obavljaju reviziju manje od 20 subjekata od javnog interesa, odnosno pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije, veći od 10.000.000,00 KM i

c) tri ovlaštena revizora sa važećom licencom, ako obavljaju reviziju više od 20 subjekata od javnog interesa, odnosno pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije, veći od 10.000.000,00 KM.....“

Analizirajući osporavani tenderski uslov propisan u djelu III tačka 4.1. predmetne tenderske dokumentacije da ponuđač mora dokazati minimalno sljedeće reference u svrhu dokazivanja tehničke i profesionalne sposobnosti: „*uspješno iskustvo u realizaciji najmanje dva (2) ugovora čiji je karakter i kompleksnost sličan sa onima koji se odnose na predloženi ugovor i čija zbirna vrijednost nije manja od 37.000,00 KM.*“, te pozivajući se na tenderski uslov kojim je u tački 2. iste utvrđena procijenjena vrijednost predmetne tenderske nabavke **u znosu od 33.000,00KM bez PDV-a**, ovaj organ konstatuje da je isti propisan suprotno članu 44. stav (2) i (3) Zakona, koji propisuju da ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji definiše uslove za kvalifikaciju na način da utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju kandidata/ponuđača u pogledu njihove njihove tehničke i/ili profesionalne sposobnosti, na način da zahtjeva minimum kvalifikacionih uslova za kandidate/ponuđače, koji obavezno treba da budu srazmjerni predmetu javne nabavke i u skladu s njim.

Dalje, osporavani tenderski uslov je također propisan suprotno i podzakonskom aktu Uputstvu za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, odnosno njegovom članu 7., koji detaljnije propisuje način određivanja minimalnih zahtjeva sposobnosti kandidata ili ponuđača, te upućuje, da, kada ugovorni organ od kandidata/ponuđača kao dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti traži popis ugovora, smatra se da je uslov srazmjeran predmetu nabavke, odnosno lotu, u slučajevima kada se traži dokaz o izvršenju više ugovora, ako njihov zbirni iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabavke, odnosno od procijenjene vrijednosti pojedinog lota, **zbog čega se žalbeni navod ocjenjuje osnovanim.**

Žalitelj također osporava i tenderski uslov ugovornog organa iz djela III predmetne tenderske dokumentacije tačka 4.2. u kome je propisano da ponuđač/kandidat ima „*adekvatnu kadrovsku osposobljenost za vršenje predmetne usluge, i to pod primjerenom kadrovskom osposobljenošću se podrazumijeva da ponuđač raspolaže sa stručnim kadrom od minimalno tri (3) ovlaštena revizora koji će neposredno vršiti ugovorene usuge, sa važećom licencom/certifikatima za obavljanje usluga finansijske revizije, izdanu od strane Federalnog ministarstva finansija, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH, od kojih jedan (1) revizor sa najmanje deset (10) godina radnog iskustva isključivo u obavljanju revizorskih usluga finansijskih izvještaja, privrednih subjekata koja su klasificirana kao veliko privredno društvo prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Federacije BiH...*“, što ovaj organ smatra nesrazmjernim i suprotnim materijalnom propisu koji reguliše predmetnu oblast.

S tim u vezi, ovaj organ ističe da je Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH 15/2021), u članu 58. propisano da "...*društva za reviziju moraju imati u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom zaposlena najmanje dva ovlaštena revizora sa važećom licencom*, ako obavljaju reviziju manje od 20 subjekata od javnog interesa, odnosno pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije, veći od 10.000.000,00 KM...".

Dakle analizirajući osporavanu tačku tenderske dokumentacije u u kontekstu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH 15/2021), koje se odnose na žalitelja i na koje se žalitelj poziva, evidentno je da ugovorni organ za predmetni postupak ne propisuje minimalne uslove koji su propisani Zakonom, već taj uslov povećava za jednog više ovlaštenog revizora.

Također i članom 50. Zakona o javnim nabavkama propisano je da u postupku nabavke usluga ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza, koji se odnose između ostalog na:

„b) *obrazovne i profesionalne kvalifikacije pružaoca usluga i/ili kvalifikacije njegovog rukovodećeg osoblja, i naročito kvalifikacije licâ koja su odgovorna za pružanje konkretnih usluga;*“

S tim u vezi, ovaj organ konstatuje da ugovorni organ ima pravo zahtijevati i u skladu sa članom 50. ZJN i u skladu s materijalnim propisom Zakonu o računovodstvu i reviziji Federacije BiH određene uslove u pogledu broja zaposlenih i angažovanih revizora kao i određene obrazovne i profesionalne kvalifikacije pružaoca usluga. Međutim, ugovorni organ uvijek mora voditi računa da postavljeni uslovi moraju biti srazmjerni predmetu nabavke i u skladu s njim, te da ne smiju imati ograničavajući karakter na konkurenciju. Imajući u vidu sve navedeno, ovaj organ ističe da je ugovorni organ osporene uslove u tački 4.2. propisao nesrazmjerno predmetu nabavke, suprotno materijalnom propisu koji reguliše predmetnu oblast, na koji način je prekršio i član 3. ZJN jer je postavljenim uslovom ograničio aktivnu i pravičnu konkurenciju među ponuđačima. S obzirom na sve navedeno, *ovaj organ smatra navod žalitelja osnovanim.*

Kako je ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji tačku 4. sačinio suprotno odredbama Zakona o javnim nabavkama, Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, te materijalnim propisima relevantnim za predmetnu nabavku, a na što sve žalitelj ukazuje u svojoj žalbi, ovaj organ smatra navode žalitelja osnovanim te poništava predmetnu tendersku dokumentaciju.

Na osnovu svega utvrđenog rješeno je kao u dispozitivu Rješenja.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu od 500,00 KM izvršiti će se na osnovu posebnog rješenja ovog organa, u skladu sa članom 108. stav (7) Zakona o javnim nabavkama i čl. 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih članom 108. Zakona o javnim nabavkama.

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, shodno članu 104. i 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama ovaj organ riješio je žalbu, kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

Dostavljeno:

- ADDRESS D.O.O. SARAJEVO
- Operator za obnovljive izvore energije i efikasnu/učinkovitu kogeneraciju
- ETIC D.O.O. ZENICA
- evidencija
- a/a